

МОЛОДИЙ КОМУНАР

(1000) ВІВТОРОК

3 ГРУДНЯ 1968 р.
Ціна 2 коп.

ОРГАН КІРОВОГРАДСЬКОЇ ОБЛАСТНОЇ КОМСОМОЛЬСЬКОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБСКОМУ АКСМУ

Валерій ГОНЧАРЕНКО.

ЧУЄМ ХОДУ ІЛЛІЧА

І пил надій крилаті,
І зорі безсмертних дум,
Ще є дерева крилаті,
Що чули його ходу.
У пам'яті шати світлі
Безмежі, як небокраї.
Ще стільки речей на світі,
Що Леніна пам'ятають.
Ним сниться Ленінград великий,
Про нього весна світає.
У серці із ним навічно
Живе і росте Москва...
А чим щасливі з нею
В бунтні троянд і кленів?
Вже тим, що колись землею
Ходив сонячний Ленін.

Вчитися комунізму...

Ви повинні виховати з себе комуністів. Завдання Спілки молоді — поставити свою практичну діяльність так, щоб, навчаючись, організуючись, згуртовуючись, борючись, ця молодь виховувала б себе і всіх тих, хто в ній бачить вождя, щоб вона виховувала комуністів. Треба, щоб уся справа виховання, освіти і навчання сучасної молоді була вихованням в ній комуністичної моралі.

Щульманов (Ленін)

Редакції газети «Молодий комунар»

Кіровоградський обком ЛКСМУ палко поздоровляє колектив редакції газети «Молодий комунар», його робітничих і сільських кореспондентів, авторський актив, усіх читачів — стотисячний загін комсомолів Кіровоградщини — з виходом у світ тисячного номера газети.

«Молодий комунар» — активний помічник обласної комсомольської організації в боротьбі за втілення в життя накреслених рішучо Комуністичної партії.

Кіровоградський обком ЛКСМУ широким бажав колективу редакції, всім робітникам області нових творчих успіхів у справі комуністичного виховання.

ОБКМ ЛКСМУ.

«Молодь України» сердечно вітає журналістів, робітників та читачів «Молодого комунара» з виходом тисячного номера газети.

Бажаємо Вам, дорогі друзі, нових творчих успіхів у комуністичному вихованні радянської молоді в ім'я процвітання нашої радянської Вітчизни, в ім'я торжества ленінських ідей, справи комунізму.

Колектив редакції газети «Молодь України».

Журналістів редакції та робітничих активістів, читачів «Молодого комунара» в зв'язку з виходом 1000-го номера поздоровили правління Спілки журналістів УРСР, колектив газети «Кіровоградська правда», обласного управління по пресі, обласного комітету по радіомовленню та телебаченню, колеги з обласних молодіжних газет — «Молода гвардія» (Київ), «Ленінська зміна» (Харків), «Черкаський комсомолец», «Ленінське плем'я» (Миколаїв), «Прапор юності» (Дніпропетровськ) та інших, викладачі та студенти Київського державного університету, наші земляки — письменники, дітячі науки і культури.

РУКАМИ СТЕПОВИКІВ

КРЕМГЕС — КАЗАНІ

Молодіжна бригада слюсарів-монтажників Володимира Семенова (завод металевих конструкцій) виготовляє трансформатори «ТТМ» і «ПВС», що йдуть на спорудження високовольтних ліній електропередач в усі куточки нашої республіки. Нещодавно бригада отримала замовлення з Казані. З міста, де вчився В. І. Ленін.

При плануванні переробки 80 тонн металу за місяць бригада Володимира Семенова дала 123 тонни траверсів і зайняла перше місце серед п'ятнадцяти колективів заводу.

Е. ЯРУШОК, працівник газети «Надніпрянська правда».

ПРО нього, про Ілліча, про здійснення його заповітів писала у своєму першому номері, датованому жовтнем 1939 року, обласна молодіжна газета. Ленінськими словами, що вказують шлях нашої радянської молоді, розпочинаємо свій 1000-й номер. Сьогодні, згадуючи історію молодіжного видання, ми разом з тим розповідаємо про нинішній день комсомолів, юнаків і дівчат

орденоносної Кіровоградщини, які вірність комуністичним ідеалам, ленінській справі доводять творінням своїх невтомних, рук. Ми розуміємо, яке важливе завдання доручено нам, газетарам, у справі комуністичного виховання. Про багато ініціатив, патріотичних починань молоді, про звершення і характер нашого сучасника розповідав «Молодий комунар». Газета і надалі буде не

тільки пропагандистом всього нового, передового, а й організатором патріотичних походів молоді. Усвідомлюючи, що не все ще зроблено для дівості, бойовисті, глибини газетних виступів, редакція разом з численним робітничим активом прагнуть зробити якнайбільше у справі комуністичного виховання. Впрацюймося в газету! РЕДКОЛЕГІЯ.

ПЕРШІ РЯДКИ репортажу належать Петру Ляхману. Це він писав у нашій обласній молодіжній газеті в останній передвоєнний рік (26 березня 1940 р.):

«22 березня в колгоспі ім. Шевченка Первозванської сільради відбувся пробний виїзд у поле. Першими виїжджають трактори, трактористи бригади тов. Попова. Тут же тракторист тов. Кременецький та прищепник-комсомолец т. Дудник заключають договір на соціалістичне змагання з трактористом тов. Вдовиченком та прищепником комсомольцем тов. Івановим на краще проведення осінньої кампанії.

Ланка комсомолки Музиченко Фені вийшла першою. Музиченко заключає договір на соціалістичне змагання на час проведення весняної сівби з ланковою комсомолкою тов. Вдовиченко Н.». «

ВЖЕ ЧЕРЕЗ РІК Петро змінив перо на зброю. В армію його не взяли через поганий зір. Залишився в тилу, очолив підлітчу комсомольську групу.

З метою конспірації довелось з Кіровограда перебраться у село Федорівку.

«Загін П. Ляхмана неодноразово в ряді сіл зривав відправлення молоді в німецьке рабство. П. Ляхман діставав у лікаря Г. М. Буякова медичні довідки та інші документи, що давали можливість звільнитися від відправки в Німеччину, і через зв'язківців передавав їх тим, кому вони були потрібні. Працюючи на Федорівському молокопункті, П. Ляхман часто приїжджав в Кіровоград і разом з молокопродуктами транспортував зброю, а також добував через зв'язківців необхідні зведення...» — читаємо в «Молодому комунарі» за 16 вересня 1960 року.

Юнак загинув від рук фашистів, залишившись у нашій пам'яті назавжди молодим.

А як склалася доля людей, про яких писав Ляхман?

АВТОБУС, швидко проїхавшись по асфальтовій дорозі, зупиняється біля заводу кізельгуру.

Десяток хвилин ходьби — і я в конторі колгоспу імені Шевченка. Василь Сергійович Ткаченко, секретар партійної організації, весело мружить очі, коли читає в замітці 28-річної давності про «резинові рукава для сошників». Адже сьогоднішнє оснащення колгоспу технікою не йде ні в яке порівняння з минулим.

Швидко взнаю адреси комсомольців тридцятих років, які згадані у замітці П. Ляхмана. Відшукую потрібний будинок, стукаю. Прочинивши двері, допитливо дивиться літня жінка в квітчастій хустині. Відразу догадуюсь, що це і є Феня Музиченко, колишня комсомолка-ланкова, нині пенсіонерка Фаїна Кузьмівна. Знайомилися з давнім виступом газети, починає розповідати про роботу в останній передвоєнний рік, про труднощі відбудови зруйнованого господарства. І в очах — сльози. За прожитими роками, за молодістю. Вони відразу висихають, і світяться обличчя посмішкою, тільки Фаїна Кузьмівна починає оповідати про доньку Олександру.

«Без батька її виховувала. На війні він загинув. Шура на відмінно закінчила семіричку, потім на відмінно технікум. З відзнакою закінчила і Дніпропетровський медичний інститут». Розгаджуються зморшки-борозни на чолі, немов молодшою стає, коли показує фотографії онучат.

«Сергієнко в дру.ни клас ходить, Люда — в шостий. Найщасливіша хвилинка, коли в гості приїжджають». Прощаємось. «Так ви хочете з сьогоднішніми комсомольцями познайомитися? Всіх не знаю. А от про Ніну Савенко багато чула. Зайдіть у дитячий садок, він недалеко від мене, там вона працює». Аж не віриться, що вона одружена, що її Сергієнко вже п'ятий рік. І ще більше дивуюся, коли дізнаюся про всі громадські доручення Ніни. Вона — член комсомольського комітету, пропагандист, секретар товариського суду і секретар дитячої кімнати при сільраді, член виконкому сільської Ради.

Василь Короткого, учасника урочистого пленуму ЦК ЛКСМ України, я вдома не застаю.

— Пішов до лікарні, захворів щось, — сказала скрушено його мати Ніна Іванівна і почала біхатися: «Ще ж учора бачила, що захворів, радийка відпочити. Так ні. Каже: «Піду, треба обприскувач відремонтувати, поки морозу немає». Згодом вже інші нотки в голосі Ніни Іванівни: «Його батько був трактористом, бригадиром тракторної до війни. Загинув за два дні до перемоги, Василь з пуп'янка любить техніку... Йшов до армії, поглянула, що син найменший серед ровесників, і розплакалася. Потім три подяки прийшло від командування за добре виховання сина. Та й тепер на колгоспних зборах його тільки хвалять...»

УСТРІЧІ, ЗУСТРІЧІ. Від ланкової сорокового року Надії Павлівни Вдовиченко прямує до

ШЕВЧЕНКІВЦІ

ПРОДОВЖУЄМО РЕПОРТАЖ ІЗ ПЕРВОЗВАНІВКИ. РОЗПОЧАТИЙ У 1940 РОЦІ

колишнього бригадира Максима Максимовича Попова, потім — до будівельника, члена комсомольського комітету Івана Гончука, від нього — до комсомолок Таві Пучкарської, Алли Котельницької, Марії Крайчан. І кожній по-своєму цікавий.

Можливо, дещо сухо, але виразно доповнює портрет шевченківців розповідь плановника-економіста колгоспу молоді, комуністки Раїси Черноконь: результат — 72 тисячі карбованців прибутку лише від однієї галузі — овочівництва...

Ми не закінчуємо репортаж, початий нашою газетою в 1940 році. Його продовжать комсомольці артілі ім. Шевченка своїм трудом.

В. ЦВЯХ, спецкор «Молодого комунара».

Молоді шевченківці. У творчих буднях вони продовжують літопис трудових перемог.

Фото М. ЧЕРКАЄВА.

КУЦЕВОЛІВСЬКА ПРОПИСКА

Їх приїхало на Харківський тракторний п'ятдесят. П'ятдесят молодих трактористів з усієї України. По два з кожної області. На заводському подвір'ї вишикувалися новенькі машини. Їх теж — п'ятдесят. Кожному — по трактору, і не звичайному, а ювілейному, які комсомольці і молодь ХТЗ зібрали у вільний від роботи час із зекономлених мате-

ріалів. Свій подарунок молоді харків'яни присвятили 50-річчю ВЛКСМ і вирішили вручити машини кращим трактористам областей республіки.

Кіровоградці відрядили в Харків Миколу Коваленка з куцеволівського колгоспу «Дніпро» Онуріївського району і Миколу Мельниченка з колгоспу імені Кірова Компаніївського району.

Претендентів для поїздки було багато, та лише їм двом випала честь сісти за кермо трактора з ювілейною маркою ХТЗ. Ранньої весни виведуть обидва Миколи свої машини в поле, виведуть обидва трактори з комсомольськими значками. Кіровоградськими степами йтимуть машини — дарунки ровесників з Харківського тракторного.

В. ГАНОЦЬКИЙ.

КІЛЬКА днів тому я повернувся з Києва, де брав участь в роботі листопадового Пленуму Центрального Комітету Комуністичної партії України, який розглянув питання про підсумки жовтневого Пленуму ЦК КПРС та завдання партійних організацій республіки. Пленум накреслив великі плани по дальшому піднесенню сільськогосподарського виробництва. У вирішенні їх чимала роль належить механіза-

Вам їти далі. Справа ваших рук молодих, і розуму вашого, і гарячих сердець — дальше піднесення сільського господарства, виростити два колоси там, де ріс один, домогтися дальшого піднесення культури землеробства.

Вирушай в похід, мрлода зміно! Шлях, по якому тобі йти, — відомий: це дальше піднесення інтенсифікації сільського господарства — підвищення культури землеробства, комплексна механізація зернового господарства, зразково поставлене насінництво, боротьба за економію і бережливість, оволодіння сучасною наукою і передовим досвідом, боротьба за зниження собівартості сільськогосподарської продукції. За всі ваші турботи земля відплатить сторицею.

Вам перетворювати землю. Це почесно. І завжди ви повинні дивитися в майбутнє, пам'ятати, якою пе-

редасте землю прийдешнім поколінням. Вона має бути не тільки родючою, але й красивою. Обладнання польових станів, насадження декоративних і фруктових дерев, догляд і збереження джерел і струмків — то все теж справа ваших рук.

На урочистому пленумі ЦК ВЛКСМ, присвяченому 50-річчю комсомолу, Генеральний секретар ЦК КПРС Л. І. Брежнев говорив:

«...Дбайливо використовувати кожен гектар землі, вирощувати два колоси там, де ріс один, добиватися загального піднесення культури землеробства і тваринництва — ось бойове завдання сільської молоді!»

Земля чекає твоїх добрих справ. Їй потрібні і твій розум, і твої міцні руки, і твоє гаряче серце, молодий кіровоградцю.

О. ГІТАЛОВ,

Двічі Герой Соціалістичної Праці, бригадир тракторної бригади ордена Леніна колгоспу ім. XX з'їзду КПРС Новоукраїнського району.

ПОСЛУХАЙТЕ ГОЛОС ЗЕМЛІ

СЛОВО ДО МОЛОДИХ МЕХАНІЗАТОРІВ

рам, справжнім господарям землі, чії трудолюбиві руки плекають колос. Рішення Пленуму стосуються і вас, молодих, людей завзятих, енергійних, грамотних. Зараз кожний другий в сім'ї механізаторів — молода людина. Кому ж, як не їм, взятися за комсомольським вогником за цю справу, науково господарювати на своїй землі. Знать і енергій молодим не позичати. В їх розпорядженні є все — сучасна техніка, нові досягнення сільськогосподарської науки. Вам, молодим, починати не на голому місці. Ви ведете свій родовід з двадцятих років, коли ваші діди і батьки тільки-но починали оволодівати машинною азбукою... Мені було чотирнадцять років, коли я в 1929 році вперше сів за кермо трактора. Озираючись в минуле, я бачу, як нелегко нам було осягати науку землероба. Минули роки, перші ніж ми навчилися дослуховуватися до голосу землі, перш ніж стали господарями на полі. На моїх очах земля стала щедрішою, багатшою. А зараз, як ніколи до цього, розкриваються широкі можливості перед хліборобом.

НАШІ АВТОРИ

ЯК ПОЛІТ БДЖОЛИ

Здавалося б, нічим не примітний чоловік. І росту не багатирського, і блискучого лімузіна не має, і голос у Василя Олександровича не ораторський. А послухавши раз — вдруге, зустріч прагнутимеш. Кожне слово вчителя, як зернята у вагонитому колоску. Заслухаєшся... І починаєш розуміти — чого ти прийшов на цю землю, що мусиш зробити для її краси.

Праці В. О. Сухомлинського, нашого академіка з Павліша, читаються і вивчаються в Берліні і Бухаресті, в Празі, в Токіо і Гаваї. Давно співробітничав Василь Олександрович і «Молодому комунарі». Ліпше помери газет, де видрукувано статтю нашого земляка «Якщо ти — в іншій людині», стали настільними для сотень молодих педагогів області.

Прокидається Василь Олександрович рано. Поглядає на вікно і, помітивши на шибках краплі дощу, зауває свої важкі чоботи... Як і хлібороб дід Матвій. А нещодавно стрілися ми в Кіровограді. Василь Олександрович повів мову про запровадження в школах філософських гуртків...

— Платон у школі — це для юнацтва така ж необхідна річ, як азбука для першокласника.

Потім ми попрощалися.

— Хто це? — підійшов до мене товариш.

— Член-кореспондент Академії педагогічних наук СРСР, заслужений учитель шкони УРСР Василь Олександрович Сухомлинський.

Співрозмовник здивовано зів'яв брови.

Міською вулицею йшов нічим не примітний чоловік... Мудрий — як політ бджоли.

Олександр МОТОРНИЙ,
письменник.

Радісно глянути на твоє ріння рук своїх. Хлопці з комсомольсько-молодіжної: Віктор Коротук (зліва), Валерій Родіонов, Павло Дорошенко.
Фото Г. Удовиченка.

Тут, біля підніжжя пам'ятника Іллічу, в міському парку — нев'янучі квіти.
Фото М. МИКОЛАЄНКА.

„У СВІТ!“

Напередодні виходу в світ тисячного номера «Молодого комунара» наш кореспондент зустрівся з Я. М. КОВАЛЬ-ЧУКОМ, першим його редактором, нині директором Кіровоградського профтехучилища № 2.

— Будь ласка, Якове Михайловичу, кілька слів про молодих журналістів довоєнного складу редакції.

— В нашому колективі журналістів були келишні молоді працівники «Кіровоградської правди», комсомольські активісти. Донині пам'ятаю глибокодумні публіцистичні статті, нарис Якова Грушевського, Юрія Заруби, Михайла Онопоре, Таїси Бабської. Двері редакції були надолго зачинені з серпня 1941 року. І наші хлопці пішли на фронт. Михайло став військовим кореспондентом. Юрій, пройшовши довгі фронтові дороги, потім працював в кількох столичних редакціях. Нині він керує сектором преси Міністерства закордонних справ республіки, Іван Шуляренко, мій заступник загинув під Сталінградом. Не повернувся з фронту Яків Грушевський.

Завзятим був актив газети. Писали нам комсомольські ватажки, кращі молоді хлібороби, робітники, інтелігенція. Цікаві матеріали надсилав з села Грузького Кіровоградського району комсомолець Петро Колісник. Про студентські будні постійно повідомляв секретар комітету комсомолу нашого педінституту Василь Дикий.

— А що з газетних матеріалів тих років пам найбільше запам'яталося?

— Цілі газети доноси заповнювалися матеріалами про юнаків та дівчат, що будували комсомольську шахту «Піонер-біс». А молодь Новопраскського району виступала не раз ініціатором походу за високу культуру землеробства.

Ідейне загартовування молодого степівчанина стало головною темою наших матеріалів.

НАШІ АВТОРИ

ЗАРОДИ, НИВО!

— Адже все починається з одних зерен...

Переді мною інженер Державного спеціального конструкторського бюро по машинах для висівання сільськогосподарських культур Михайло Ножнов. Йому лише за тридцять, а доріг тих бачено-перебачено, не один кілометр ступи сходив молодий конструктор.

Я часто зустрічаю його прізвище в газеті. Михайло не раз відносив до редакції білі аркуші, списані дрібними літерами... То були кореспонденції про його друзів-червонозорівців, то були цікаві повідомлення про нові машини...

М. ГАЛИЧЕНКО,

позаштатний кореспондент «Молодого комунара».

РАПОРТ —

У КВІТНІ 1970-ГО

ЗАСІВ „ЧЕРВОНОЇ ЗОРІ“

«Комсомольська організація Кіровоградського заводу «Червона зоря», виконуючи історичні рішення XVIII з'їзду ВКП(б), VIII і IX Пленумів ЦК ВЛКСМ, круто повернула свою роботу в бік участі комсомольців в господарській і державній діяльності.

...На заводі вже є немало комсомольсько-молодіжних бригад, які показують справді стахановські зразки в роботі».

Так писала обласна молодіжна газета 10 січня 1940 року.

Нині це — розповідь про ініціатора змагань на честь 100-річчя від дня народження В. І. Леніна комсомольсько-молодіжну бригаду інструментального цеху, де бригадиром Павло Дорошенко.

Ішов і порівнював. Очі, як зорі, коси, як іні, вуста...

Що, не буде з тебе, Павле, поста. А робітник ти нулячий. Що, скромність? Так я ж з собою надици. Ні, це я з нею розмовляю: — Дозвольте? Дорошенко...

— Важко мені. На заводі була ще школяркою.

— А зараз?

— В бібліотеці працюю.

— Так інженери не робляться, — стиха кинув дівчині.

— А як?

— На завод треба. До верстата...

Залишилися всі, хоч кожен поспішав то в інститут, то в технікум, то на заняття хорошої капели, то до невірної школи.

— Говори, Павлику!

— От нові зобов'язання взяла бригада Наталії Лупинос... Ну, а ми, чим відповімо?..

Затихли. Кожен обмірковує...

— Так вирішено? — підсумував Павло.

Хтось несміливо кинув:

— Верстат не живий. Не зрозуміє.

— Зрозуміє, — встала Люба Мацак, грункомсорг. — Ми — живі біля нього...

ЛЕГКА тривога помітна на обличчях юнаків і дівчат з бригади Павла Дорошенка. Боролися за звання бригади імені 50-річчя Ленінського комсомолу. І що ж?

В залі почувся:

Почесним дипломом нагороджується бригада інструментального цеху...

Павло Дорошенко, Віктор Коротун, Люба Мацак, Надя Недобитюк, Валентина Парсентьєв, Валерій Родіонов, Рая Доценко, Євген Макоба, Володимир Фірсон, Віра Ободовська, (це та, що в бібліотеці поруч Павла сиділа), Олександр Назаренко знову разом. Аж дивно, що нікуди поспішати. Випадає ж такий день, коли ні в інституті, ні в технікумі занять нема.

Почув Павло:

— Ми — бригада імені 50-річчя Ленінського комсомолу...

— Стихли жарти, шепіт. Павло продовжував: — Незабаром день народження найдорожчої людини...

П'ЯТЕРО з одинадцяти закінчують інститут.

Решта — в технікумах і школі. А деталі кладуть на підлогу. Потім доводиться вантажити на візку. Оце робота!

Деталь закріплюється руками. Виймаєш її, теж мусиш крутити гайку...

І ось уже в бригаді з'являються заходи по НОПу.

Та не лише їх вислали в свої зобов'язання на честь сторіччя від дня народження Ілліча юні інструментальники. Свою п'ятирічку зобов'язали виконати до 7 листопада 1970 року.

Зміни норми виробітку виконувати не менше, як на 120 процентів, боротися за ленінську годину, тобто виконувати зміни завдання на годину раніше...

Павло біля виходу чекає дружину. Надя Недобитюк не помилилась: було весілля. Зміна закінчилась. До Павла підійшла Віра (це та, що сиділа в бібліотеці поруч Павла).

П. КОВЕРГА,

секретар комітету комсомолу заводу «Червона зірка».

РАНИШЕ, коли заходила мова про тяжку роботу доярок, говорили — така специфіка. Вона, та специфіка, звісно, якою була: від сходу до заходу сонця.

Теж і не дивно, що дівчата неохоче йшли на ферму. Хто в місто подивися, а хто тут, у колгоспі, знайшов якусь іншу роботу. Та все ж і на ферму прийшло кілька дівчат. Прийшли і почали встановлювати свої «порядки».

Голова вислухав нас уважно. І — ніяких посилян на специфіку роботи. Сказав:

РАПОРТ — У КВІТНІ 1970-ГО

ДЕВІЗ ПРИЙМАЄМО

— Будуть доільні агрегати, буде двозмінка. Але ж і до вас, дівчата, є претензії.

Зауваження голови були слухними. Правий був Василь Захарович. Куди ж везти агрегати, коли територія ферми восени і ранньої весни нагадує всевітній потоп. Про набачення загворив:

Кількох дівчат-доярок та головного зоотехніка Дмитра Бабича правління відрядило в колгосп імені Кірова Знамянського району переймати досвід.

За нами діло не стало. Незабаром гуртом проклали стежки, посипали їх піском. Посадили кантанову алею. Обладнали Ленінську кімнату. Принесли з дому книги — ось вам і бібліотека. Хоч невелика, зате — своя. Колгосп телевизора придбав.

У нас і гості тепер бувають. З усієї області з'їхалися кращі доярки на семінар, який відбувся у нас. Тоді ульяновці обурювалися: «Чому це семінар у вас, коли ми маємо вищі показники?» Та хіба тільки в ульяновців вищі показники? Ми й самі знаємо, що поки що відстаємо від них по надоях, проте ж у нас ферми — як лялечки, кожна доярка у нас вчиться:

Ми виконали, що обіцяли. Тепер слово за головою артілі В. Мамуною. Доярки чекають обіцяні агрегати.

В ювілейному номері вашої газети виступив групкомсорг комсомольсько-молодіжного колективу молочно-товарної ферми колгоспу «Мир» Гайворонського району Олексій Хитрук з пропозицією скласти черговий рапорт у квітні 1970 року до 100-річчя з дня народження Ілліча. Ми почули вас, колеги з «Миру». І хоч ви мрієте вже про чотирихтисячний рубіж, а ми маємо тільки по дві з половиною тисячі кілограмів молока на кожну корову, приймаємо ваш виклик.

С. ДРОФА, групкомсорг МТФ № 1 колгоспу імені Карла Маркса Маловисківського району.

КОЛИ готувався цей ювілейний номер газети, голова обласного комітету по радіомовленню і телебаченню П. Д. Марченко, колишній редактор «Молодого комунара», надіслав з відрядження вітальну лист-телеграму.

«Сьогодні приємно згадати добрим словом активних помічників газети — позаштатних кореспондентів 1960—1963 років. В пам'яті назавжди залишаться герої нарисів, опублікованих в газеті в ті роки: Микола Браїно, Людмила Музика, Віктор Андріаш, Катя Захаренко та багато інших славних молодих трудівників міст і сіл, які нині стали членами Ленінської партії і своєю працею дали звеличують славу орденоносної Кіровоградщини...»

Пазло Дмитрович згадав доярку артілі «Росія» Ульянівського району Л. Бершадську-Музику. Молода героїня праці була тоді і активісткою молодіжної газети.

— Школяркою я прийшла на ферму. Матері допомагала. Аж не вірилось, що так тяжко жінкам, а вони не схиляються од того тягаря. Мати тоді сказала мені:

— Так треба! Матна з неба не падає. Ці слова пам'ятала довго.

І коли на комсомольських зборах молодь села Йосипівки повела розмову про створення комсомольсько-молодіжного колективу на молочно-товарній фермі, я, випускниця школи, попросила, щоб і мене записали в ту бригаду...

Не збираюсь розповідати про труднощі, які переборала, йдучи до мети. Знала: так треба! Цьому вчила мене мати, стара колгоспна доярка, цьому вчила мене колгоспні комуністи. І я старалась.

Молодіжна газета постійно стежила за моїми першими кроками. Були кореспонденції про те, як я долала труднощі, були слова підтримки.

Горда я

Віра неабаром теж мала нагороду — орден Леніна.

А потім і ще одна радість — сільські комуністи прийняли мене в свою сім'ю. Тоді перед ними, мудрими хліборобами, і дала слово, що моя дорога буде ще ширшою. І почала вчитись. До молодих степів через газету звернулася йти теж такою стежкою.

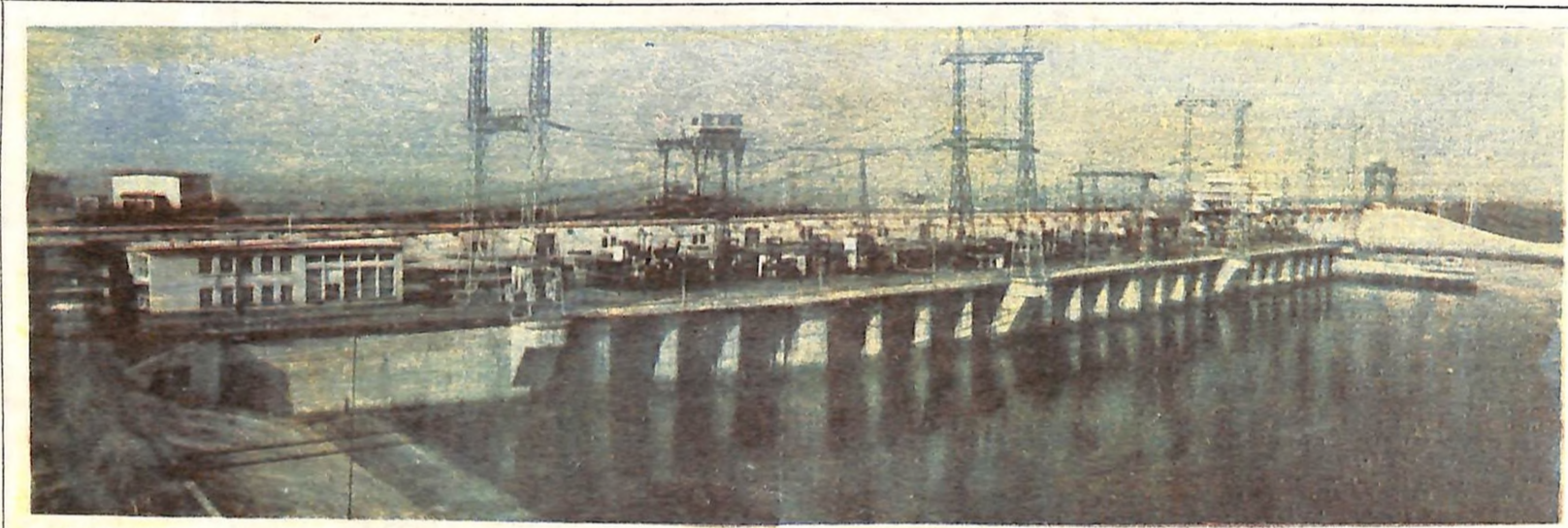
Нині — я зоотехнік. Працюю на комсомольсько-молодіжній фермі, де мої дівчата вирощують велику рогату худобу. В нашому колективі кращі колишні доярки Антоніна Балаєв, Катерина Єгіна, Таміла Кулик. Остання, наприклад, працює так, що прирост телят в її групі на кожну голову щодня перевищує 900 грамів.

П'ятирічне завдання ми сподіваємося виконати до квітня 1970 року. Бо ж велике свято 100-річчя з дня народження В. І. Леніна хочемо зустріти як годиться.

На нас надіються. Нам вірять. І часинва я, що комсомол дав мені путівку в таке прекрасне і завидне життя. І горда я, що партія піднесла ще на один сідєць мою зрілість.

А газеті я вдячна, що відкрила переді мною багато славних героїв нашого славного сьогодення, на яких я завжди прагнула бути схожою.

Людмила МУЗИКА, зоотехнік колгоспу «Росія» Ульянівського району, Герой Соціалістичної Праці.

Рукотворний пам'ятник, що спорудила собі комсомолі Кіровоградщини. Кремenchukh ГЭС. Інші понад план вона дала країні 26 мільйонів кіловат-годин. Фото А. ДІБРОВНОГО.

РУКАМИ СТЕПОВИКІВ

ЧЕТВЕРТИЙ БОГАТИР

В Олександрії на шахті 2—3 розпочався монтаж механізованого комплексу довжиною в 100 метрів. Зараз на шахті працюють три комплекси, які щозмінні

видають на-гора 2200 тонн вугілля. Новий стометровий буде сам щозмінні добувати 1200 тонн.

Монтує комплекс бригада І. Є. Ключка. Старший на зміні — комсомолец, ударник комуністичної праці Олександр Ядаменко.

О. ЛІСОГОР, секретар комітету комсомолу Олександрійської шахти № 2—3.

Двоє на 140 кілометрів

Диспетчерська централізація Знамянського відділення залізничної мережі працює кілька років. Щодооби за пультом управління сидять двоє диспетчерів. Вони «магічним» нагнітанням та кнопкою «дозволяють» проїзд поїздам, «керують» ними.

Знамянські залізничники обслуговують двадцять станцій. Це єдина диспетчерська централізація на Одесько-Кишинівській залізниці.

Колектив диспетчерів невеликий. Всього вісім чоловік. Це молоді комуністи М. Пунтук, комсорг В. Расказов та інші.

А. РАГУЛІН.

О Ті маєш гойдалку! Тісна кімнатка подається ліворуч, потім—різко стає на місце. Стіни сходяться і розходяться... Томка давно подалася до училища, а Катеринці тільки й лишилося лежати в ліжкові та ковтати осоружні порошки... Заснути б. Хай навіть на цілий день. Аби зношу підвестися здоровою, посьорбавши мішного чаю, бігти до подруг. А їх у Катерини аж тридцять. Де там!

ким розмовляти. «До мамі хочу... Відпустіть мене до мамі!». Катеринка підійшла, погладдила по білявій голівці. «Ось тобі іграшки. Хочеш оцього ведмедика?». «Не треба ведмедика, пустіть додому». «Добре, ти поїдеш додому, тільки спершу прочитай оцю книжечку. Ця книжка казка про качечку». — «І тоді поїду?» — «Атож». Катерина гадала, що Ліда читатиме

цею Катеринка і нічого не чула. Її дивувало лише одне: чому перехожі зовсім не звертають на неї найменшої уваги? Невже вони не знають, що Катерина Володимирівна сьогодні вперше давтимає урок з українського читання? Опам'яталася лише тоді, коли методист Віра Яківна Юсіна сказала: — Молодець, Яковенко! А подруги — Поліна Скулінець, Катя

Катеринька

Більше. Весь їхній курс здружився цього року, як ніколи. Може тому, що незабаром доведеться назавжди розпрощатися з добрим Артемом Андрійовичем — директором педучилища.

Розлетяться ластівенята. Звінують свої гнізdeckа в далеких селах... Згадуватимуть. Бо ніколи не повернуться вісімнадцять літ, як ніколи не стане на поріг триного першого самостійного уроку. Так, так, буде багато хвилювань, але то вже не те, що вперше...

Давнік виступують молоточки. Товстий зошит з улюбленими віршами лягає на стіл, а губи шепочуть: Мало, Катериню, бути чесним. Мало, Катериню, бути добрим. Треба, Катериню, ще творити і добро, і чесність, Катериню. А ти качаєшся в ліжкові... Іх було троє: подруга, Катерина і море. Поруч цвєрїнька горобці, чубилися за крихти від бублика, які дівчата шедро кидали сірим забіякам.

— Ти любиш море? — байдуке запитала подруга і, не міняючи тону, додала: — А я заміж виходжу... Катерина мовчала, схрестивши руки на мішних колінах. Катеринці згадалася чомусь Ліда Маленька дівчинка з піонерського табору. Коли її привезли, вона не хотіла ні з

книжку щонайменше два дні, але виявилася. Ліда осаніла казку за кілька годин. Тоді Катеринка розповідала їй іншу казку. Ліда слухала, а коли цікава оповідь скінчилася, запитала тихо: «А у вас немає ще якоїсь гарної книжечки?». — «Чому ж, є». Закінчилася зміна, за Лідою прийшла Ліда. Але та сховалася і не хотіла йти з табору. — А море шуміло. З його глибини, де ледаве помітну лінією окреслювався горизонт, котилися білі хмарини... І серце Каті не витримало: — Здорово! Подруга схопилася на коліна, злякано закричала: — Зараз же візьми весла! Нас перекине... Греби до берега, чуєш, до берега! До якого берега? Він давно пірнув у кинуте пінняво. Щеї миті для Катеринки не існувало ніякого берега. Точнісінько так, як і тоді, коли вона йшла давати свій перший урок. Здавалося, місто

Плахотина, Гаяка Гетьманець, як сопки, оточили Катеринку, тисли руку... То було ніби вчора. Після обіду повернулася з училища Томка. — Ой, Катю, знала б ти, як я сьогодні ласміялася. Катеринка й собі посміхається. Динні якісь малюки! У кожного своя фантазія, свої маленькі погляди на оцей великий — великий світ. За що вона любить школярників? За чистоту невинних поглядів, за одверту наївність? Любити. — І поїду я, Томко, в далеке село... В початкову школу... І вже по вересні не стане Катеринки. Буде Катерина Володимирівна Яковенко... Розлетяться ластівенята. У добрий, високий вірш. Валерій ЮР'ЄВ. м. Олександрія.

ТАТКОВІ потрібні осцилографи, — розповідає в дворі маленька Юля. — А до мамі ми не поїдемо, бо він всю відпустку витратить.

...Вибух. Ще вибух. Родерік вже навчився розрізняти, як рується міни, п'ятитонні бомби, крупнокаліберні снаряди дальнобійної. А після війни вони з хлопчиками з'їжджали по схилах цих воронок на ковзанах.

Міг бути вибух... якби на місці Грини була Інна. Які плани будували на цю відпустку! Зрозуміла. Вона завжди розуміла його.

І тоді, коли секретар комітету комсомолу Дніпропетровського гірничого Інституту Родерік Кристин затримувався на засіданні, коли просиджував над кандидатською дисертацією, і зараз, коли він, кандидат наук, декан Олександрійського філіалу того ж таки Інституту разом з групою науковців часто до пінної обговорює наукову проблему.

Енергія вибуху — це кандидатська дисертація Крисіна. Яку, до речі, він захистив у комсомольському віці.

Мета молодого вченого—дослідити весь комплекс вибухових робіт, направити силу вибуху так, щоб вона з найбільшою віддачею служила людям. Економічний ефект від рекомендації Крисіна та його товаришів оптимального розташування свердловин та принципово нового рішення влаштування водозбірних колодязів обчислюється зараз десятками тисяч карбованців.

Енергія вибуху творчої думки вченого передається всьому колективу працівників. Нікого не дивує, що доцент Гончаренко працює над проблемою зміцнення деталей, про що його просили на авторемонтному заводі, а доцент Сорочкін — над освітленням шлакових вод на Байдакській брикетній фабриці.

— Мамо, а навіщо таткові кадри? — не вгаває Юля. Мати посміхається: нещодавно чоловік турбувався, чи складе останній екзамєн до аспірантури викладач Історії КПРС Валентина Григорівна Чорна. А кадри в Інституті потрібні. Вже зараз в стінах філіалу навчається 600 майбутніх інженерів. В майбутньому році їх буде 780, а потім ще більше.

Декана відразу пізнаєш серед студентів. Я не пізнав, коли зайдеш під час колоквиуму до нього в кабінет. Здавалося, студент поєсноє іншому. Та чи й набагато старший декан за студентів? Можливо, лише пильний погляд голубувато-сірих очей та борозенки на чолі вказують людину, яка багато працює, багато думає.

А працювати доводиться дійсно немало. Вже спить Юля, спочиває дружина, а Родерік, повернувши лампу так, щоб світло не турбувало сім'ю, до світання просиджує над письмовим столом. Пише докторську...

В. ШАРІЙ, спецкор «Молодого комунара».

Теорія вибухів

А ПУТІВКА — КОМУНАРІВСЬКА

...Поезіям кіровоградського поета Валерія Юр'єва властиві глибока ліричність, задушевність, своєрідне розкриття людських характерів... Володимир Базилевський прагне бути сином свого часу, кожен його вірш насичений уболіванням за сонячність на землі. Вміння з чудесного виділити головне, трансформувати його через призму яскравих образів відзначається Віталій Юречко.

Так відгукуються про творчість наших земляків часописи України. Микола Галиченко, Олександр Шкабой, Клавдія Башликова, Георгій Шевченко... Їх літературні дорожки віддруковано в товстих і тонких журналах Києва та Донецька, Москви і Харкова. Віталій Юречко, Олександр Шкабой та Валерій Гончаренко встигли видати по книжці віршів. Перша ластівка Леоніда Народоного незабаром з'явиться на полицях книжкових крамниць. Дві книги Валерія Юр'єва, дві збірки Володимира Базилевського.

Явище відрядне і стократ приємніше стає на душі, коли згадуєш початок... Хлопці і дівчата, одні після студентських занять, інші — після робочої зміни, соромливо несли свої строфи до редакції — до «комунарки», як називали вони комсомольську газету.

Бувало, навіть, працівники редакції, забувши про графік здачі матеріалів, до пізньої ночі читали вірші, сперечалися, а другого дня — все повторювалося спочатку... Так при «Молодому комунарі» народився обласний клуб любителів поезії.

Зазвучали перші акорди.
Дівчино, волосся золотаве
Не ховай у затишку кімнат,
читає тоді завідуючий Шишківським сільським клубом Новоукраїнського району Георгій Шевченко.

А якось до редакції завітав білявий хлопчина.
— Валерій Гончаренко, Муляр будівельного управління № 1, — відреконувався юнак. І став читати:

Здрастуй! Здрастуй, моя будово!
Як знайомі панелі ці...
Строфи Валерія сподобалися. А згодом було широке обговорення віршів початкуючого автора, прийшло визнання.

Вже після кількох занять клубу Валерій зрозумів, що багато чого не знає... Довелося закінчувати вечірню школу, а згодом — філологічний факультет педагогічного інституту...

Борис Чамлай, Володимир Чабаненко, Владислав Журавський, Анатолій Таран... Всі вони починали перші літературні кроки у «Молодому комунарі».

Нині також при «Комунарі» працює літературна студія. «Сівач» — назва справді символічна, вимагає від студійців здорової віддачі. Як і вісім років тому, редакційні зібрання відвідує молодь найрізноманітніших професій і умовобань. Це студент пединституту Олександр Івакін, учениця Кіровоградської середньої школи № 6 Лариса Черненко, працівник обласного Будинку технічної пропаганди Валдим Шевченко та багато інших. Одні з них вже встигли надрукуватися, інші — лише боязко читають поетичні строфи своїм друзям. Та мине час, і добра нива «Сівачів» зійде ясними сходами справжніх поем, оповідань, романів і повістей.

Олександр ЧЕРНЕЦЬКИЙ,
член обласного літературного об'єднання.

НЕВСИЩУЮЩИЙ ПОЗАШТАТНИЙ ОБ'ЄКТИВ

Були фотоконкурси «Червона естафета», «Кіровоградщина-67», «Промінь-68». І брали в ньому участь десятки фотоавторів — А. Дібровий, О. Петров, П. Малеев, А. Бойко, О. Плужник та інші. Вони допомогли і допомагають показувати читачеві багатогранне життя радянської молоді. А ось сьогодні Микола Черкав розповідає про ювілейне комсомольське свято на стадіоні «Червона зірка».

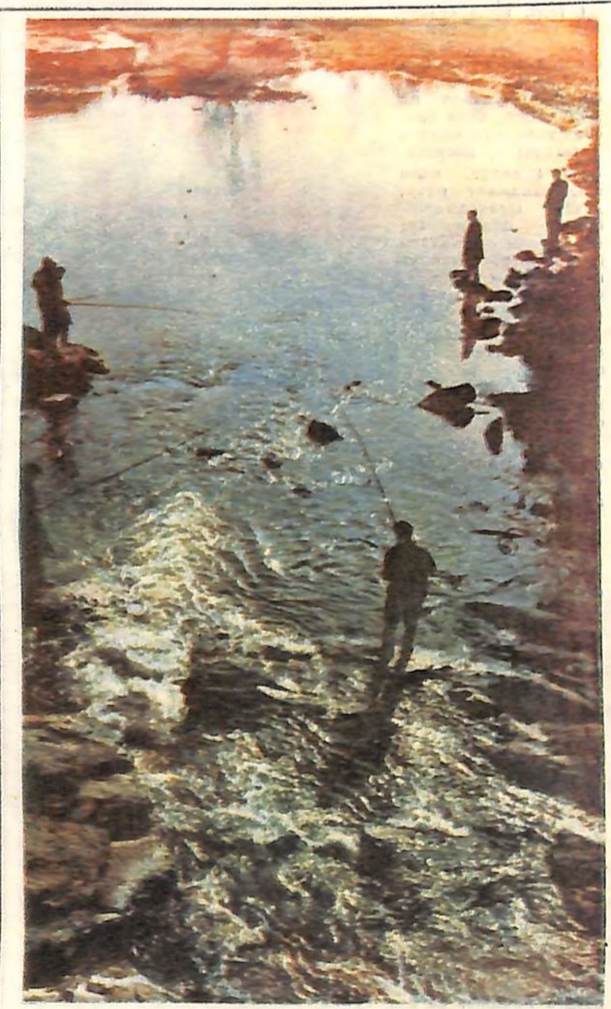
„ПРИЇЗДИТЬ, РОЗКАЖІТЬ!..“

В цьому році мені часто приходять листи з шкіль області. Діти просять розповіді про той січневий день 1944 року. Старшокласники кіровоградської школи № 6 запросили на свій «Вогник». Записували мене і на радіостудії, півлюк потім відіслали в Башкирію.
А «винуватцем» такої уваги до мене, простої медсестри, став «Молодий комунар». В номері за 12 січня в замітці «Трое врятували міст» йшлося про снайпера Абдулу Лукманова з Башкирії, який разом з товаришами врятував міст в центрі Кіровограда, і про дівчину, що їм допомогла, тобто про мене. А 10 лютого в газеті вже повідомили про мою дальшу долю.

Інші:
— Хто міг подумати?!
Завідуючий терапевтичним відділенням Іван Федорончик Сьомин сказав з теплим докором: — Працюєте скільки з нами і ніколи про це не розказували.
А про що розповідати? Перев'язувала пораненого солдата?.. Подавала патрони?.. Так на моєму місці кожен би це зробив..

Вчора в наше відділення завітав вчитель Велічко з району. Два місяці тому він вилуджав, тому його візит здивував. А він профілював в палату, де колись лежав, і показує газетну вирізку з моєю фотографією:
— З рук такої сестрички ліки чудодійні, скоріше вилуджуєш!
Мені і ніяково, і приємно за цю людську увагу.
Олександра БУДАЄВА-РАТУШНА,
медсестра.

м. Кіровоград.

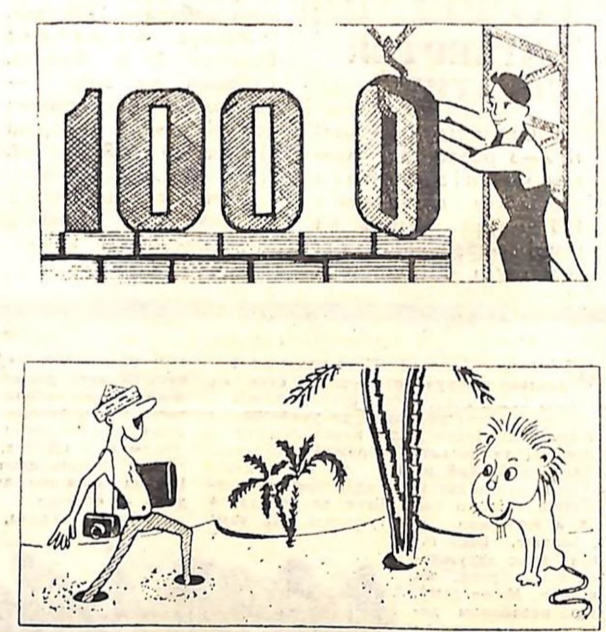
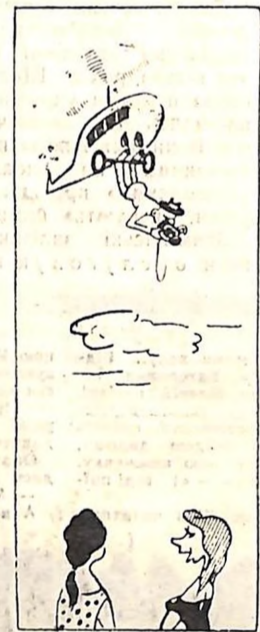

Там, де Ятрань...

Фото Р. РУБІНА.

Мені тоді, в 1944 році, йшов чотирнадцятий рік. Над своїм вчинком якимось не задумувалась. Зрозуміла, допомогти пораненому солдату нікому, крім мене. Якою ж несподіванкою було, коли про той січневий випадок надрукували в газеті! Адже відтоді скільки часу минуло!
На другий день в терапевтичному відділенні, де я працюю, лікарі, медсестри, хворі широко вітали, раділи за мене. А я ходила іменинницею. Той просить:
— Скажіть, як це було?

Над ким смієтесь?
— У твого чоловіка цікава професія...
На-гора — тисячний...
Три доби нам крокувати...
Жарті нашого поза-штатного художника Б. Куманського.

НА АВАНСЦЕНІ—РОВЕСНИК

Важкі складчасті полотнища завіси знов і знов розливалися в сторони. Зал не вщухав від оплесків. Чулися схлипування жінок. Ми, артисти, вже в який раз виходимо на сцену, щоб ще подякувати за увагу, за теплі і щирі оплески. Йшла вистава «Всім смертям на зло».
Кіровоградці не вперше прийшли подивитися цю зворушливу історію наших днів. Та цей спектакль не забути ні артистам, ні глядачам.
Поступово сплидали оплески. Вже дехто настроївся покинути зал. Та раптом увагу привернув літній чоловік з другого ряду партера. Стоячи, він однією рукою з силою поплескував протилежне плече. І всі побачили: плече, плече, а руки немає.
Того вечора якимось по-новому відчули всі неспрешершену силу впливу мистецтва. Ця сила примусила людину так істинно аплодувати наперекір горю, що залишило її без

руки, аплодувати ствердженню життя, яке щойно прозвучало зі сцени. Як ніколи прорвалася тоді органічна єдність театру і глядача. Доля героя в якійсь мірі перегукнулася з долею людини з залу, примусивши присутніх відчутти правду нашого мистецтва.
Почуття людяності, викликані автором п'єси разом з акторами, — найвище мірило сучасного мистецтва. Правда життя, гуманізм, висока ідеалістична нашія доби, непримирність до будь-яких проявів боягузтва легководності — з цим йде сьогодні радянський театр до глядача.
П'єса В. Титова «Всім смертям на зло» увійшла і в репертуар театру 1968—1969 років. В ній я виконую роль героя — Сергія Петрова. Захоплююся його мужністю, силою волі, великою жадобою жити для людей. Інколи ловлю себе на думці: «Чи зміг би я перенести той тягар, який авалився на його молоді плечі?»

В роботі над ролями, як підкреслював Станіславський, завжди допомагає спостереження життя. Саме завдячуючи спостереженню, доносиш образ до глядача без схематизму, надуманості. Стежачи за життям молоді по наших газетах і в повсякденні, все більше проймаюся вірою — Сергій Петров не виняток. В складних ситуаціях радянські люди вирішують свою долю так, як Сергій.
Глядачі побачать поряд з виставою В. Титова ще ряд вистав з життя нашої молоді. Серед них: «Полярна зоря» В. Баснера, «Варшавська мелодія» Л. Зоріна, «Фортуна» М. Зарудного, «Дзвінок у пусту квартиру» Д. Угрюмова.
Інтелектуальний рівень сучасного глядача помітно виріс. Відповідно цьому вирости і вимоги до нас, молодих акторів. Доводиться глибше виникати в матеріал п'єси, багато читати спеціальної літератури, а головне — залишатися на сцені безпосереднім, правдивим.
А. КЕЛЮХ,
артист Українського драматичного театру імені М. Л. Кропивницького.

Редактор В. ПОГРІБНИЙ.

«МОЛОДОЙ КОМУНАР» — орган Кіровоградського обкома ЛКСМУ г. Кіровоград.

Над випуском 1000-го номера працювали: художник В. Остапенко, лінотиписти М. Мужиковський, О. Шевченко, верстальники Л. Сторчак та М. Біда, офсетники В. Сокол, Т. Михайленко, друкарі І. Мельничук, Л. Головацький, стереотипер Д. Погрібний, цинкограф М. Турчак.
НАША АДРЕСА: м. Кіровоград, вул. Луначарського, 36.